

Quaestio medica. ... An faustum sit omen qualibet in amaurosi periodus? / [Jean François Achille Lalouette].

Contributors

Lalouette, Jean François Achille, 1740?-approximately 1815.
Lalouette, Pierre, 1711-1792.
Université de Paris.

Publication/Creation

[Parisiis] : [Quillau], [1774]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/jbfsvfsg>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

P A T R I D I L E C T I S S I M O
P E T R O L A L O U E T T E ,
E Q U I T I O R D I N I S R E G I I ,
D O C T O R I M E D I C O , A C T U S P R Æ S I D I .

NULLUM est, Pater optime, majus desperatione malum,
& fuit illa quidem mihi ratio cur hanc præ cæteris quæ-
sitionem evolvendam susceperim; cum enim tuis premerer ipse
malis teque eâ, quæ ad periodicas est referenda cæcitate non le-
viter afflictum cognoscerem; quid posset nobis esse solatio quæ sivi
impatiens. Id autem inveni, quod experientiâ ratiocinioque
facilè comprobarem; de eâ scilicet, quæ periodos habet, Amau-
rosi non esse omninò desperandum. Quam igitur mea in te
pietas omni desiderio prosequitur, & jam prægustat, spei
oblatae lucem ne rejice. Quæ si te juverit, nihil dulcius,
optime Parens, nihil optatius poterit contingere amantiſſimo
tuû & observantiſſimo Filio.

J. Fr. A. LALOUETTE, Baccalaureus.

INSTITUTIONES

ANATOMIAE

EQUITI ORDINIS REGII

DOCTORIS MEDICI, AGUSTI R. R. R.

INSTITUTIONES ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

ANATOMIAE

QUÆSTIO MEDICA,
 QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ mensis
Januarii, anno Domini M. DCC. LXXIV.

M. PETRO LALOUE TTE, Regii ordinis Equite,
 Doctore Medico, Præside.

An faustum sit omen quâlibet in Amaurosi periodus?

I.

NULLIS in hujus-ce terræ punctis, illibatâ prorsusque stabili sanitate fruitur gens humana. Suis regio quæcumque ætas & conditio peculiaribus morbis affligitur. Ruri solida fibrarum compages, densa fluidorum diathesis indefestorumque laborum intensitas inflammationes sæpissimè creat: urbi verò torpet corpus, gracilescit fibra, perpetuis vigiliis torquetur irrequieta mens, sensibilitasque, ut ita dicam, acuitur, & ad summum evehitur. Morbi nervorum indè crescunt, attentique clinici spasmi vestigia quâlibet in ægritudine reperiunt. Sed quam obscurâ caligine nervorum involvitur theoria! ramificationes tenuissimas solerti manu prosequuntur in vanum fortè sudantes Anatomici. Cerebri concamerationes non sedulo minùs scalpello visitant & admirantur. Nerveæ verò fibræ variarumque cerebri provinciarum naturam & usus genuinos quibusdam tantum effectibus noscunt, profundisque tenebris manent obruta sensibilitatis mysteria. Cæcutit igitur in theoriâ Physicus, fictitiam phænomenorum rationem reddens, nec-non Medicus empiricè sanans.

Omnibus autem nervei systematis morbosus immutationibus conveniunt verba hæc; sive minima amplificans ab acerbissimis mæroribus ad vividissima gaudia mens subitò transeat, sive nimis vibratilis fibra motus cieat inordinatos, sive nimis diù tensa, motave, jaceat immobilis & atona, sive fons ipse sensibilitatis labem quamdam concipiat, & intimis in penetralibus perturbetur, sive tandem sensuum organa proprio defraudentur munere. De morbis ergò quibus afficitur

optica pulpa, dicas idem, & præcipuè de Amaurosi, quæ nihil aliud est quàm cæcitas à læso nervo secundi paris orta. Tristissima tamen istius ægritudinis natura, quamvis ignota sit, medelaque difficillima, non est semper desperandum quin amica lux ægro rursus affulgeat, ipsumque quibusdam saltem radiis consoletur. Quinam sint autem casus in quibus spes aliqua superstes remediorum idoneorum tuadeat applicationem, inquirendum hodiè suscipimus.

I I.

GUTTAM serenam definit Hoffmannus eam cæcitatis speciem in quâ sanè videntur oculi tam in membranis, quàm in humoribus, cum pupillâ immobili & sæpissimè magis dilatatâ. Dividitur à clinicis in chronicam minùs sanabilem & acutam, perfectam & imperfectam, periodicam & non periodicam. Chronica dicitur quandò sensim sine sensu labefactantur vires oculi, amittiturque visio: acutam verò vocant si repentè ac subitò luce privatur æger. Perfecta meritò habetur ea quæ sub obscuriori velo ne levissimos quidem luminis radios admittit; imperfecta quæ lumini a tenebris distinguendo non omninò reddit organum impar; periodica quæ lucem modò tollit, modò restituit ægris impatientibus, & adhuc sperantibus; non periodica tandem quæ lumen per vices non recurrere finit, ægrumque ab obscuriori semper ducit in obscurius.

Hæ autem variæ Amauroseôn species causâ differunt & sede.

1°. Quæ dicitur acuta sæpissimè nimio debetur sanguinis impulsui, per innumera vasa nervum opticum, vel illius pulposam expansionem concomitantia. Chronica verò ab obstructione vel excrescentiâ sensim in vicinia pullulante, vel ab intimâ lentâque nervei texti perversione, vel, ut ita dicam, tabe nascitur. Perfecta vel imperfecta nuncupatur utraque, ratione symptomatum intensitatis. Quam tandem periodicam vocant, ea duplici potest referri causæ, vel enim plethoræ locali metastasive succedit, quibus sublatis, & ad alia translatis imminuetur morbus ipse, & tunc est per accidens; vel essentialiter à spasmo procedit, qui nervos ad sensationes oppositas subitò, facileque transeuntes accommodat. Ultimæ huic speciei annumerari debet ea quæ levissimam objectorum distinctionem, luminisque perceptionem quamvis non permittat, ipsius tamen sensationem obscuram, & quasi fallacem, modò cum pupillæ coarctatione, modò tenebrarum sensationem aliquam cum ejusdem pupillæ dilatatione, per vices periodicas, admittit.

2°. Sedes etiam in variis Amaurosis variis esse demonstrat autopsia. Constat enim ex observationibus à Boneto & Morgagno collectis, gracilem, tenuem & ficcum repertum fuisse nervum secundi paris, vel nimio sanguine turgentem, quandòque in foramine optico exostosis angustato strangulatum, abundanti compressum pinguedine, vel scirrhuso tumore coarctatum; non desunt qui vesicam aquosolaticè plenam propè nervorum decussationem invenerint, vel fluidum circà thalamo opticis effusum & premens, vel concretiones lapidosas in origine substantiæque nervi ipsius hærentes; alii globum oculi majorem, nervum verò imminutum; alii contrà contabescens totum observarunt oculum. Sunt tandem plurimi casus in quibus sagacem præfici fugit aciem occulta morbi sedes. Sint in exemplum cæcitas oborta a Laudano vel Opiato quocumque; a convulsione per vulnera quædam exteriora; a contorsione spasmodica nervi optici, ut refert Morgagnus; a defectu fluidi vitalis; a fibrarum organi laxitate; ab epilepsiâ; a morbis spasmodicis quæ ultimæ possunt ferè omnes recurrentibus gaudere periodis, causasque non adeò rebelles ac primæ agnoscunt. Jam verò discrimina, ratione sedis, & causæ, cæcitates inter periodicas & non periodicas, quosdam spei radios per caliginem sparso ad ægrum usque mittunt, ulteriori adaugendos examine.

PERIODUM in morbo quocumque explicari difficillimè, probant infelicia numerosaque Physicorum systemata, dum intermittentium theoriam evolvere tentant. Alii enim saburram accusant intestinalem, quæ circulationis vias ut absorpta relegat, determinatis eget temporibus. Animam alii supponunt ab inimico perterritam, totisque viribus hostilia retundentem tela, periodicis vicibus, ac per intervalla, sic nifus dispertiri, ne continuo nimium labore defatigata fatefcat, & ad secundum prælium fiat impar. Ut ut sit, periodum nerveum esse symptoma cum Clariss. Swietenio sentimus, demonstrantque frigoris effecta in intermittentibus, dolores periodici, febres anniversariæ, morbi regularibus intervallis recurrentes & terrore incussi, remittentium exacerbationes sensibilitate & irritantibus auctæ, accessiones post perfectam saburræ intestinalis eliminationem, novâ vi torquentes ægrum, & alia, quæ clinicorum opera legendo, sese præbent rationum argumenta.

Periodum in Amaurosi nervis etiam esse referendum credere quid vetat? Sua-
dent analogia & observatio. Multiplex autem distinguendus venit Amauroseos
periodicæ status, quæ spasms semper insignitur, doloribus cephalalgicis, convul-
sionibus localibus, vel universis, aliove symptomate nerveo declarandis; in aliis
enim redintegratur visio tempore relaxationis & induciarum; in aliis è contrà
accessionis tempore. Accedit & aliud discrimen sedulò observandum. Sunt qui-
bus in instanti periodico cæcitatibus, velo nigro obvelantur oculi cum pupillâ laxiori
& dilatâtâ, remissioneque symptomatum; aliis è contrà remanet lucidorum
radiorum incommoda continuaque decussatio, cum annuli pupillaris constrictione;
Quandoque tandem observantur utraque phænomena in statibus regularibusque
temporibus, modò cum dilatatione, modò cum pupillæ constrictione. Duæ au-
tem inter plurimas stent observationes pro doctrinæ specimine, fulcimineque
veritatis. Prima ab Hoffmanno instituta fuit, & habita in puellâ novenni, quæ
postquàm catharris glandulosisque colli tumoribus, narium siccitate vomituque
cum Cephalalgia conflictata fuit, tandemque sanata, paulò post aeri sese exposuit
frigidissimo. Mox in Epilepticum incidit affectum cum oculis fixis & omni sensuum
abolitione. Sed linquentem mox revocans animam biliosa vomuit. Vehemen-
tissimis cruciata fuit capitis doloribus, acieque suâ privati sunt oculi. Tantisper
remiserunt dolores, perstitit cæcitas, redieruntque Epileptici subsultus. Admi-
nistratis antispasmodicis leniterque diaphoreticis, sudore largo totum diffluit
corpus, cumque sudore redintegrata fuit visio. Sequentibus diebus recurrerunt
dolores, spasmi, & cæcitas, quæ cum sanitatis reditu, symptomatumque remissione
quotidie suâ vice fugabatur, sed imminuta sensim sine sensu paroxysmi vis
spem anxie menti reduxit, integraque visionis acies puellæ reddita fuit.

Secundam præstitit quatuordecim annos nata adolescentula, cui, quamvis
omnia simul accederent pubertatis signa, menstruus tamen fluxus nondum appa-
ruerat. Mox Paralyfi tentata fuit duabus in extremitatibus inferioribus, motuque
convulsivo in musculis colli, quo dextrorsum sinistrorsumque agitabatur caput.
Sed cæcitas interea oborta fuit cum vehementi pupillæ constrictione, vixque
ferendâ luminis indistinctâ sensatione. Adhibitis autem antispasmodicis & pedilu-
viis, rediit post dies quatuordecim tam optata visio, cum dilatato nimis annulo
pupillæ. Post menses aliquot symptomatibus iisdem conflictata fuit cum eodem
exitu prospero, pedibus in sabinæ decoctione immersis, applicatoque supra
umbilicum asæ foetidæ emplastro. Tertiâ tandem vice recurrente morbo, quam-
vis longius protracta fuit cæcitas, iisdem tamen omninò fugata fuit remediis. Mus-

culos autem colli convulsivè semper motos fuisse observandum est, primisque visionis temporibus lumen non adeò vividum quàm antea, sed moderatum apparuisse. Postquam verò talia attulimus exempla, nonne prònum est ut sequentia veluti conjecturas valde probabiles habeamus & offeramus?

Si ægri nervus naturali tono privetur, luminis perceptioni jam non est amplius idoneum organum. Vigente autem spasmo affluunt novæ vires, fibra majori tensione gaudet, restituiturque quod ipsi ad sensationem deficiebat antea. Non est ergò mirum, accessionem reddere visum; si contra nervus ægri sensibilior, ac, ut ita dicam, vibratilior, luce vividiori perculsus, convellatur, tunc tempore spasmi cœcitas accedet, & jam denuò cessabit redeunte symptomatum remissione novâ, quæ si non perfecta detur in systemate nervorum admodum vibratili, continua tunc splendidi veli sensatio afficiet ægrum. Apparentia verò nigri vel albi per vices periodicas redeuntis sine distinctâ perceptione objectorum, rapiditati nimis debetur, quâ spasmus atoniæ & atonia spasmo succedit.

I V.

DETERMINATA morborum classe cui referenda venit Amaurosis, enumeratis variis Amauroseôn speciebus, sedibus, & causis, stabilitâ periodicarum divisione, enucleatâ quantum in nobis est, & explicatâ periodi generatim sumpti, & quatenus ad guttas serenas spectat naturâ, ipsiusmet periodi tandem phasibus decompositis, & sub variis respectibus consideratis, restat ut quid remedii genus possibile sit, perscrutari breviter conemur, propositasque solvamus objectiones.

Necessaria est adeò distinctio superius allata, ut discrimen magnum afferat variis in agendi modis clinicorum.

10. Gutta serena periodica per accidens, quæ nocivis debetur humoribus sive metastasi, sive degenerescentiâ nervum lædentibus, curationis spem non omnino excludit; evacuato enim sanguine, superfluo si detur plethora; purgatis per alvum humoribus si turgeant; fonticulorum & vesicantium ope derivatâ metastasi, si migravit acris latex quidam; discussâ, si quæ sit, hydragogis & aperientibus, ferossâ colluvie; non ne potest fieri liberior optica pulpa, suumque in statum redintegrari? Sic puella de quâ superius actum fuit, sanitati reddita, integra recuperavit visionis commoda.

20. Periodica & spasmodica Amaurosis duplex est. Vel enim periodicè datur & distinctè objectorum perceptio, vel confusè tantum vividum luminis sensatio. quod fit intermissionis vel spasmi tempore. Hujus autem cessante causâ, cœcitatem cessaturam esse non est quòd desperemus, intermissionesque quòd liberiores, eò noxa minor erit. Antispasmodica verò sola, anodyna, leniterque sudorifera vix tentanda veniunt. Sive enim roborantia, sive relaxantia suadeas, perniciosum æquè damnum hinc ægro posset accidere. Nam in hisce fere omnibus Amauroseôn speciebus tempus spasmi datur & atoniæ, quorum unum si imminuas, alterum auges. Paucissimis ergò tunc utendum remediis, naturæque confidendum, quæ soepissimè sola sanat, necessariamque medelam affert; nullis autem in casibus de salute desperandum.

V.

OBJICIES 10. Recurrentes paroxysmi naturæ imbecillitatem demonstrant; quæ non potest hostem constanti fugâ procul arcere. Sed demonstrant iidem naturæ vim, quæ insultu quolibet, non instanti succumbens oneri, victricem saltem quoad tempus sese præbet, ita ut cuicumque prælio succedat victoria, quæ tandem omnibus numeris absolvi potest, & reverà quandoque absolvitur. Tunc

7

enim fit remissio symptomatum perfectior eâdem ratione quâ periodicæ cœcitatibus imminuetur intensitas. Obijcies 2. Sunt plures Amauroses non periodicæ quarum cura feliciter successit. Talia Theseos non præpediunt veritatem. Sufficit huic si periodus semper faustè ominetur, si paroxysmi, vim vitalem majorem semper demonstrent, si causa tunc levior faciliùs superanda sit, si tandem morbi sedes non tam altis hæreat radicibus; hæc autem omnia comprobant theoria & observatio, firmissima duo scientiæ Medicæ fundamenta. Obijcies 3. Tales in morbo phases vitium in nervo sedere demonstrant, idèd magis pertimescendum. Reverà ferè semper tunc læsio datur in nervo systemate, & præsertim in opticâ pulpâ; sed tonum adhuc superstitem, vitamque ut ita dicam, tenacem annunciant visionis seu saltem luminis indistincti per vices recurrentis symptoma, secus ac in non periodicis in quibus fit continua cæcitas. Amauroses periodicæ sive sint per accidens & humorosæ, sive spasmodicæ & essentielles, non igitur opacæ damnant ægros cæcitati; non perpetuis ibunt necessariò sub umbris; nova profundas expellere potest aurora tenebras; quæ lux per intervalla fulget, ipsis absolutè restitui potest, remanetque in fundo benignæ spei solatium:

Ergò faustum omen quâlibet in Amaurosi periodus.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI

M. Joannes - Augustinus COUTAVOZ, Anatomes & Artis obstetriciæ in gra- tiam Matronarum Profes- sor designatus.	M. Thomas LEVACHER DE LA FEUTRIE, Ana- tomes & Artis obstetriciæ in gratiam Matronarum Professor.	M. Bartholomæus - Tussa- nus LE CLERC, Consi- liarius Medicus Regis Or- dinarius in ejus Castelleto.
M. Dominicus - Joannes DE LA BICHE, Regis Exercituum in Insulâ S. Dominici Medicus.	M. Bertrandus DUPUY.	M. Ludovicus - Gabriel DUPRÉ, Serenissimi Principis Condæi Consi- liarius Medicus.
M. Joannes-Baptista-Eu- genia DUMANGIN.	M. Joannes COLOMBIER.	M. Antonius PETIT, in Horto Regio Anatomes & Chirurgiæ Professor, è Re- giâ Scientiarum Acade- miâ, & Militarium Regni Nosocomiorum Inspector.

Proponerebat Parisiis JOANNES - FRANCISCUS - ACHILLES LALOUE, Parisinus, Eques, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, Theseos Auctor. A. R. S. H. 1774. A SEXTA AD MERIDIEM.

